

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Број: 01-03-13-477/23
Р: 09/08; 014/08/23

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ
за период 1. јануар – 31. децембар 2022. године

Брчко, јула 2023. године

САДРЖАЈ

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ	3
1 РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
2 УВОД.....	9
3 ОПШТИ ДИО	9
4 ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ	10
5 ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ	10
6 НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	18
6.1 Руководство и систем интерних контрола.....	18
6.2 Усклађеност са законом и другим прописима	19
6.3 План и реализација планом предвиђених задатака.....	26
6.4 Планирање и извршење текућег буџета	27
6.4.1 Остварење прихода	27
6.4.2 Планирање и извршење текућих издатака буџета.....	28
6.5 Планирање и извршење капиталног буџета.....	33
6.6 Попис средстава и извора средстава на дан 31. 12. 2022. године	33
7 КОМЕНТАР	36
8 ПРИЛОЗИ	37

ДИРЕКЦИЈА ЗА ФИНАНСИЈЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ
Н./р. директора Дирекције

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Дирекција) за период 1. јануар – 31. децембар 2022. године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Руководство је одговорно за финансијско пословање Дирекције и усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима, програмом рада и одобреним позицијама буџета. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за спречавање и откривање материјално значајних грешака у финансијском пословању Дирекције, као и примјереност и понашање ревидиране Дирекције над средствима и имовином која јој је дата на управљање. Руководство је одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијском пословању на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 18/18 и 15/22) и INTOSAI оквиром професионалних објава¹. Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI) налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се у разумној мјери увјеримо да финансијско пословање не садржи материјално значајне грешке, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

¹ Одлука о објави Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), „Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 9/23. INTOSAI Оквир професионалних објава (енгл. IFPP) чини три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености финансијског пословања са законским и другим релевантним прописима, одобреним и извршеним позицијама буџета и извршавање послова из своје надлежности. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешака у финансијском пословању. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за финансијско пословање, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима и задовољавају стандарде ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

- Дирекција није у потпуности спроводила активности из своје надлежности прописане Законом о Дирекцији за финансије, Законом о Трезору, Законом о Пореској управи, Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о рачуноводству и ревизији, што је имало за посљедицу: неажурне књиговодствене евиденције, неустављање интерне ревизије и буџетске инспекције, неустављање Централног регистра пројеката и регистара буџетских корисника, ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства. Осим наведеног, Дирекција није предузела активности на успостављању поузданог информационог система који ће обезбиједити ажурну и поуздану јединствену евиденцију о пријављеним, додатно утврђеним и уплаћеним порезима, те обезбиједити размјену и уступање податка и међусобну координацију с другим органима и институцијама Дистрикта, ентитета и органима и институцијама Босне и Херцеговине (детаљније у тачки 6.2 Извјештаја).
- Издаци по основу уговора о ангажовању лица ради обављања посебних послова остварени су у износу од 288.842,25 КМ. Ангажовање лица по основу уговора о посебним пословима највећим дијелом односи се на обављање редовних послова из надлежности Дирекције, без постојања основа у Закону о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ. Такође, није сачињена анализа и оцјена ефикасности и ефективности обављених послова (детаљније у тачки 6.4.2 Извјештаја).
- Извјештај о попису није потпун, јер у исти нису укључена сва потраживања за порезе из аналитичких пореских евиденција Пореске управе што није у складу са одредбама члана 72 тачке (2) Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању. Осим наведеног, приликом пописа потраживања, за потраживања за која је извјесно да неће бити наплаћена, није дата препорука односно предлог да се донесе Одлука о отпису потраживања, која садржи висину и разлог отписа сумњивих и спорних потраживања, како је дефинисано одредбама члана 73 става 10 тачке с) Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању. Такође, прије приступања попису, Дирекција није извршила савјештање прокњижених података у главној књизи и помоћним књигама у погледу њихове тачности и није усагласила дужничко повјерљачке односе с правним лицима с којима остварује пословну сарадњу, како је прописано чланом 29 Закона о рачуноводству и ревизији (детаљније у тачки 6.6 Извјештаја).

Мишљење с резервом

По нашем мишљењу, осим могућих ефеката напомена датих у претходном пасусу, финансијско пословање Дирекције у току 2022. године, у материјално значајним аспектима је било усклађено с важећом законском регулативом.

Замјеник главног ревизора:

Др сц. Саво Грујић, дипл ек.

Главни ревизор:

Мр сц. Селма Шадић, дипл. ек.

1 РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Извршеном ревизијом финансијског пословања Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ у 2022. години, констатовали смо одређене пропусте и неправилности, те ради њиховог отклањања дали препоруке како слиједи у табели број 1.

Табела број 1. Препоруке за 2022. годину

Ред. број	Тачка извјешт.	Препорука
1.	5	Потребно је да Дирекција предузме активности на отклањању пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима и реализацији датих препорука.
2.	6.1	Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању програмских циљева Дирекције.
3.	6.2	Потребно је обезбиједити да књиговодствена евиденција пружа потпуне и ажурне податке о обавезама, потраживањима и стању имовине у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.
4.	6.2	Потребно је успоставити интерну ревизију у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.
5.	6.2	Потребно је подзаконске акте доносити у прописаним законским роковима ради стварања услова за потпуну примјену Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.
6.	6.2	Потребно је, у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, успоставити буџетску инспекцију с циљем обављања послова буџетског надзора.
7.	6.2.	Потребно је досљедно поштовати одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу успоставе Централног регистра пројеката.
8.	6.2.	Потребно је успоставити регистар буџетских корисника, ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства.
9.	6.2.	Потребно је, у складу с надлежностима Пореске управе, успоставити информациони систем који ће обезбиједити ажурну и поуздану јединствену евиденцију о пријављеним, додатно утврђеним и уплаћеним порезима, те обезбиједити размјену и уступање податка и међусобну координацију с другим органима и институцијама Дистрикта, ентитета и органима и институцијама Босне и Херцеговине, како је прописано Законом о Пореској управи и Меморандумом о институционалној сарадњи, размјени и уступању података о пореским обвезницима.
10.	6.2.	Потребно је вршити утврђивање и евидентирање износа пореских обавеза по пријему пореских пријава у евиденције Пореске управе у складу са одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.
11.	6.2.	Потребно је досљедно примјенити одредбе Закона о порезу на доходак у дијелу признавања расхода приликом утврђивања основице за обрачун пореза на доходак.

12.	6.2	Потребно је привремени премјештај службеника вршити сходно одредбама Закона у државној служби, те обезбиједити јасне критеријуме за избор службеника који се премјештају, поштујући услове прописане за попуњавање радног мјеста.
13.	6.2.	Потребно је досљедно поштовати одредбе Закона о државној служби у дијелу поштовања права службеника и намјештеника на једнако поступање и једнаке могућности.
14.	6.2	Потребно је утврдити право на коришћење годишњег одмора и дужину његовог трајања, у складу са одредбама Закона о државној служби у органима јавне управе.
15.	6.2.	Потребно је доставити Канцеларији за управљање јавном имовином податке о некретнинама и покретнинама које Дирекција користи у сврху обављања дјелатности, у складу са одредбама Закона о јавној имовини.
16.	6.2.	Потребно је благовремено покренути поступке јавних набавки, како би се они реализовали у складу са усвојеним Планом набавке.
17.	6.2.	Потребно је покренути поступак набавке софтверских услуга како би се обезбиједила повезаност информационих система, те заштита и интегритет финансијских података.
18.	6.3	Потребно је да Дирекција предузме активности на реализацији програмских задатака који су предвиђени Програмом рада, а исти су у надлежности Дирекције.
19.	6.4.1	Потребно је планирање јавних прихода и примитака вршити на основу детаљних анализа, узимајући у обзир пропусте у планирању претходних година, у складу с начелом јединства и тачности прописаним Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.
20.	6.4.1	Потребно је, приликом измјена буџета, у предлогу Одлуке дефинисати буџетске класификације у складу са одредбама Закона о буџету и Правилника о буџетским класификацијама, како би Дирекција у процесу планирања, извршавања, рачуноводственог евидентирања и извјештавања исказивала приходе и примитке, расходе и издатке према буџетским класификацијама.
21.	6.4.2	Потребно је извјештаје о извршењу буџета сачињавати у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању, у дијелу образложења одступања извршења буџета у односу на план, те мјера које ће се предузети ради отклањања насталих одступања.
22.	6.4.2	Потребно је донијети писане процедуре и критеријуме који би регулисали начин ангажовања лица за обављање посебних послова, како би се обезбиједило начело транспарентности.
23.	6.4.2	Потребно је, приликом ангажовања лица за обављање посебних послова, досљедно поштовати одредбе Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.
24.	6.4.2	Потребно је уговоре о посебним пословима закључивати у складу са одредбама Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе и измјенама наведеног правилника.

25.	6.4.2	Потребно је, приликом набавке софтвера и услуга одржавања софтвера, елиминисати ризике који се односе на било какве немогућности употребе апликативног софтвера од отварања почетних стања до закључних књижења, које не би требало да зависе искључиво од добављача услуга одржавања софтвера.
26.	6.4.2	Потребно је да Дирекција за финансије обезбиједи интегрисани информациони систем (ИИС), који ће побољшати и убрзати пословне процесе у Пореској управи, смањити празне ходове у пословним процесима, повећати продуктивност запослених, те омогућити бољу ефикасност у наплати пореских прихода и функционисање свих осталих потребних модула (апликација).
27.	6.4.2.	Потребно је досљедно поштовати одредбе члана 78 тачке 2 става б) Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, у дијелу законитог, намјенског, ефикасног и економичног располагања буџетским средствима.
28.	6.5	Потребно је обезбиједити неопходне услове за реализацију капиталних пројеката како би се осигурале претпоставке за ефикасно управљање капиталним буџетом, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ.
29.	6.6	Потребно је извршити усаглашавање потраживања и обавезе, те пописом обухватити цјелокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.
30.	6.6	Потребно је да пописне комисије приликом пописа, досљедно примјењују одредбе Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању у дијелу прописаних рокова за сачињавање Извјештаја о извршеном попису.
31.	6.6	Потребно је да пописна комисија приликом пописа потраживања, за сва потраживања за која је извјесно да неће бити наплаћена, изврши процјену и да препоруку, односно предлог да се донесе Одлука о отпису потраживања, која садржи висину и разлог отписа сумњивих и спорних потраживања, како је дефинисано одредбама члана 73 става 10 тачке с) Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ ЗА 2022. ГОДИНУ

2 УВОД

Обавили смо ревизију финансијског пословања Дирекције за 2022. годину на основу овлашћења датих Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, другим релевантним прописима и на основу Годишњег плана ревизија. Ревизија је обављена примјеном адекватних метода ревизије и примјенљивим стандардима ревизије.

3 ОПШТИ ДИО

Дирекција је успостављена као орган јавне управе Брчко дистрикта БиХ.

Дирекцију чине:

- Канцеларија директора Дирекције;
- Трезор;
- Пореска управа;
- Стручна служба Дирекције и
- ЦХЈ – Централна хармонизациона јединица.

Надлежности Дирекције су:

- прикупљање и расподела јавних прихода Брчко дистрикта БиХ;
- спровођење политике у области финансија Брчко дистрикта БиХ;
- доношење прописа за спровођење из области финансија и њихово објављивање у Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ;
- спровођење закона и других прописа;
- давање мишљења о примјени прописа из области финансија;
- подношење Скупштини Брчко дистрикта БиХ извјештаја о расположивости прихода за годишњи буџет;
- учествовање у припреми предлога годишњег буџета у координацији са замјеником градоначелника Брчко дистрикта БиХ;
- достављање извјештаја о извршењу буџета у складу са законом, а за потребе градоначелника Брчко дистрикта БиХ;
- потврђивање расположивости средстава за све расходе, трансфере, инвестиције и кретања средстава Брчко дистрикта БиХ на свим рачунима Брчко дистрикта БиХ;
- обављање других надлежности у складу са Статутом и законом.

На дан 31. 12. 2022. године, Дирекција је имала 141 запосленог, а према Организационом плану предвиђен је 151 запослени.

4 ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање у 2022. години, у дијелу планирања и извршења буџета, оцјене система интерних контрола, као и усклађености пословања из своје надлежности са законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијског пословања Дирекције је да омогући ревизору да на основу прикупљених доказа изрази мишљење о томе да ли је финансијско пословање обављено у складу са законским важећим прописима као и да ли је примјерено понашање директора Дирекције над средствима и имовином Брчко дистрикта БиХ. Поред тога, ревизија је планирана и извршена са циљем прибављања реалног основа за оцјену да ли су предузете све мјере за намјенско трошење буџетских средстава за сврхе за које је дато овлашћење доношењем буџета, те давања препорука за даљи рад с посебним нагласком на што ефикаснију заштиту јавне имовине и економично трошење јавних средстава путем јачања интерних контрола.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије финансијског пословања за 2022. годину.

С обзиром да се ревизија обавља провјерама на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

5 ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијског пословања Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Дирекција) за 2021. годину и доставила коначан Извјештај број: 01-02-03-13-443/22, 18. јула 2022. године.

Одредбама члана 17 става 3 Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, прописано је да ревидирана институција има обавезу да у року од тридесет (30) дана од дана пријема ревизорског извјештаја достави Канцеларији за ревизију програм мјера отклањања уочених недостатака.

Дирекција је 1. августа 2022. године сачинила Акциони план за отклањање недостатака по извјештају о ревизији финансијског пословања Дирекције за 2021. годину, број: 13.9-04.1-826/22 и доставила 3. августа 2022. године Канцеларији за ревизију, у законом прописаном року.

Освртом на препоруке дате у извјештајима о обављеним ревизијама за претходне године, те на основу увида у предузете активности, у наредној табели (табела број 2) дат је осврт на реализацију претходно датих препорука.

Табела број 2. Преглед реализације препорука

Бр. пр.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2021. годину	Статус
1.	Потребно је да Дирекција предузме одговарајуће мјере у складу с планираним активностима за отклањање и превазилажење пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима о обављеним ревизијама.	Дирекција није предузела одговарајуће мјере у складу с планираним активностима за отклањање и превазилажење пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима о обављеним ревизијама.	Није спроведена
2.	Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању програмских циљева.	Није успостављен систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању програмских циљева Дирекције.	Није спроведена
3.	Потребно је интензивирати активности на доношењу подзаконских акта ради стварања услова за потпуну примјену Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.	Нису донесени подзаконски акти ради стварања услова за потпуну примјену Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
4.	Потребно је да Дирекција донесе и достави Влади Брчко дистрикта БиХ докуменат оквирног буџета и нацрт буџета у роковима прописаним одредбама Статута и Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.	Предлог буџета достављен је Влади Брчко дистрикта БиХ у прописаном року.	Спроведена
5.	Потребно је досљедно поштовати одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу документовања евентуалних неусаглашености буџетског захтјева између Дирекције, градоначелника и одговорног лица буџетског корисника, односно да директор Дирекције изради и достави извјештај Влади.	Није било неусаглашености буџетског захтјева између Дирекције, градоначелника и одговорног лица буџетског корисника.	Спроведена
6.	Потребно је да Дирекција извршити усклађивање Организационог плана са Статутом Брчко дистрикта БиХ и Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ у дијелу организације Дирекције за финансије.	Донесен је нови организациони план, али није усаглашен са Статутом.	Дјелимично спроведена
7.	Потребно је израдити пречишћени текст организационог плана те исти доставити градоначелнику на потпис у складу са одредбама Закључка о утврђивању методологије израде организационог плана органа јавне управе Брчко дистрикта БиХ у дијелу измена и допуна организационог плана.	Урађен је пречишћени текст организационог плана, те исти достављен градоначелнику на потпис у складу са одредбама Закључка о утврђивању методологије израде организационог плана.	Спроведена

8.	Потребно је, благовремено предузимати потребне мјере и активности којима ће се обезбиједити досљедно и правовремено извршавање свих програмских задатака, као и законских обавеза из надлежности Дирекције.	Нису у потпуности реализовани програмски задаци.	Није спроведена
9.	Потребно је планирање јавних прихода и примитака вршити на основу детаљних анализа, узимајући у обзир пропусте у планирању претходних година, у складу с начелом јединства и тачности прописаним Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.	Планирање јавних прихода и примитака није вршено на основу детаљних анализа.	Није спроведена
10.	Потребно је вршити утврђивање и евидентирање износа пореских обавеза по пријему пореских пријава у евиденције Пореске управе у складу са одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.	Утврђивање и евидентирање износа пореских обавеза не врши се по пријему пореских пријава у евиденције Пореске управе.	Није спроведена
11.	Потребно је аналитичке пореске евиденције уредити у складу с принципима Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ у дијелу поузданости и правовремености. Потребно је синтетичке књиговодствене евиденције у главној књизи исказивати на основу аналитичке пореске евиденције у складу са одредбама Правилника о рачуноводству буџета Брчко дистрикта БиХ.	Правилник о рачуноводству буџета Брчко дистрикта БиХ стављен је ван снаге.	Није спроводива
12.	Потребно је усагласити пореске евиденције са евиденцијама ванбуџетских фондова везаних за обрачун и уплате доприноса ради обезбјеђивања услова за издавање увјерења о стању свих прописаних пореских обавеза.	Пореске евиденције нису усаглашене са евиденцијама ванбуџетских фондова везано за обрачун и уплате доприноса.	Није спроведена
13.	Потребно је извјештаје о извршењу буџета сачињавати у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању, у дијелу образложења одступања извршења буџета у односу на план, те мјера које ће бити предузете ради отклањања насталих одступања.	Извјештај о извршењу буџета није сачињен у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.	Није спроведена
14.	Потребно је донијети писане процедуре и критеријуме који би регулисали начин ангажовања лица за обављање посебних послова и висину накнаде за обављање истих, како би се обезбиједило начело транспарентности.	Нису донесене писане процедуре и критеријуми који би регулисали начин ангажовања лица за обављање посебних послова.	Није спроведена
15.	Потребно је, приликом ангажовања лица за обављање посебних послова, досљедно поштовати одредбе Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ангажовања	Ангажовање лица за обављање посебних послове врши се и за послове за које постоје предвиђена радна мјеста.	Није спроведена

	лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.		
16.	Потребно је, ангажовање лица ради обављања посебних послова вршити у складу са одредбама Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ у дијелу периода ангажовања лица.	Ангажовање лица за обављање посебних послова вршено је за обављање послова који трају више од годину дана.	Није спроведена
17.	Потребно је, у складу са одредбама Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе, сачинити извјештај о закљученим уговорима, уговореним пословима, утрошеним средствима, као и резултатима спроведене анализе и оцјене ефикасности и ефективности обављених послова.	Није сачињен извјештај о оцјени ефикасности и ефективности обављених послова.	Није спроведена
18.	Потребно је, приликом набавке софтвера и услуга одржавања софтвера, елиминисати ризике који се односе на било какве немогућности употребе апликативног софтвера од отварања почетних стања до закључних књижења, које не би требало да зависе искључиво од добављача услуга одржавања софтвера.	Није извршена набавка софтвера.	Није спроведена
19.	Потребно је да Дирекција за финансије Брчко дистрикта Босне и Херцеговине обезбиједи интегрисани информациони систем (ИИС), који ће побољшати и убрзати пословне процесе у Пореској управи, смањити празне ходове у пословним процесима, повећати продуктивност запослених, те омогућити бољу ефикасност у наплати пореских прихода и свих осталих потребних модула (апликација).	Није обезбијеђен интегрисани информациони систем (ИИС), који ће побољшати и убрзати пословне процесе у Пореској управи.	Није спроведена
20.	Потребно је омогућити што виши степен аутоматске размјене података са екстерним институцијама у реалном времену, у складу с Меморандумом о институционалној сарадњи, размјени и уступању података о пореским обвезницима од 27. јуна 2016. године.	Не врши се аутоматска размјена података са екстерним институцијама у складу с Меморандумом о институционалној сарадњи, размјени и уступању података о пореским обвезницима.	Није спроведена
21.	Потребно је досљедно поштовати одредбе члана 78 тачке 2 става б) Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, у дијелу законитог, намјенског ефикасног и економичног располагања буџетским средствима.	Нису досљедно поштоване одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, у дијелу законитог, намјенског, ефикасног и економичног располагања буџетским средствима.	Није спроведена
22.	Потребно је предузети активности на измјенама и допунама Закона о висини стопе затезне камате, у дијелу да се приликом обрачуна затезних камата изврши елиминација увећања фиксне каматне стопе за ефекте коефицијента раста потрошачких цијена, а самим тиме	Није дошло до измјене Закона о висини стопе затезне камате.	Није спроведена

	дошло би до непотребног одлива новчаних средстава Брчко дистрикта БиХ.		
23.	Потребно је обезбиједити неопходне услове за реализацију капиталних пројеката како би се осигурале претпоставке за ефикасно управљање капиталним буџетом, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину.	Нису обезбијеђени неопходни услови за реализацију капиталних пројеката, како би се осигурале претпоставке за ефикасно управљање капиталним буџетом.	Није спроведена
24.	Потребно је извршити усаглашавање потраживања и обавезе те пописом обухватити цјелокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.	Није извршено усаглашавање потраживања и обавеза, те пописом нису обухваћени цјелокупна имовина, потраживања и обавезе.	Није спроведена
Бр. пр.	Препоруке из извјештаја за 2020. годину које нису реализоване	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2020. годину	Статус
1.	Потребно је израдити стратегију за унапређивање Пореске управе и успоставити и редовно ажурирати и објављивати регистар свих корисника буџета Брчко дистрикта БиХ у складу са Стратегијом реформе управљања јавним финансијама Брчко дистрикта Босне и Херцеговине 2017–2020. година.	Није успостављен регистар буџетских корисника.	Није спроведена
2.	Потребно је успоставити и водити регистар извршених оцјена бонитета у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ у дијелу надлежности Дирекције.	Није успостављен регистар извршених оцјена бонитета.	Није спроведена
3.	Потребно је да Дирекција изврши усклађивање Организационог плана са Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ у дијелу организације Дирекције за финансије.	Није извршено усклађивање Организационог плана са Законом о Дирекцији.	Није спроведена
4.	Потребно је благовремено предузимати потребне мјере и активности којима ће се обезбиједити досљедно и правовремено извршавање свих програмских задатака, као и законских обавеза из надлежности Дирекције.	Сви програмски задаци нису благовремено извршени.	Није спроведена
5.	Потребно је вршити утврђивање и евидентирање износа пореских обавеза по пријему пореских пријава у евиденције Пореске управе у складу са одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.	Не врши се утврђивање и евидентирање износа пореских обавеза по пријему пореских пријава у евиденције Пореске управе.	Није спроведена

6.	Потребно је аналитичке пореске евиденције уредити у складу с принципима Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ у дијелу поузданости и правовремености.	Аналитичке пореске евиденције нису уређене у складу с принципима Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ, у дијелу поузданости и правовремености.	Није спроведена
7.	Потребно је синтетичке књиговодствене евиденције у главној књизи исказивати на основу аналитичке пореске евиденције у складу са одредбама Правилника о рачуноводству буџета Брчко дистрикта БиХ.	Синтетичке књиговодствене евиденције у главној књизи не исказују се на основу аналитичке пореске евиденције.	Није спроведена
8.	Потребно је усагласити пореске евиденције са евиденцијама ванбуџетских фондова везаних за обрачун и уплате доприноса ради обезбјеђивања услова за издавање увјерења о стању свих прописаних пореских обавеза.	Пореске евиденције нису усаглашене са евиденцијама ванбуџетских фондова везаних за обрачун и уплате доприноса ради обезбјеђивања услова за издавање увјерења о стању свих прописаних пореских обавеза.	Није спроведена
9.	Потребно је садржај извјештаја о извршењу буџета сачинити у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ ради омогућавања контроле утрошка додијељених средстава, те анализу постигнутих резултата и предузимање адекватних мјера.	Садржај извјештаја о извршењу буџета није сачињен у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
10.	Потребно је, приликом сачињавања образложења о извршењу буџета, у потпуности примијенити одредбе Правилника о финансијском извјештавању и годишњем обрачуну буџета, у дијелу текстуалне презентације извршења буџета и анализе евентуалних одступања стварних од планираних прихода и расхода.	Приликом сачињавања образложења о извршењу буџета, нису у потпуности примијењене одредбе Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању, у дијелу текстуалне презентације извршења буџета и анализе евентуалних одступања стварних од планираних прихода и расхода.	Није спроведена
11.	Потребно је, приликом ангажовања лица за обављање посебних послова, досљедно поштовати одредбе Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.	Ангажовање лица за обављање посебних послова, вршено је за послове за које постоје предвиђена радна мјеста.	Није спроведена
12.	Потребно је ангажовање лица ради обављања посебних послова вршити у складу са одредбама Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ у дијелу периода ангажовања лица.	Ангажовање лица није вршено у складу са одредбама Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ у дијелу периода ангажовања лица.	Није спроведена

13.	Потребно је предузети активности на измјенама и допунама Закона о висини стопе затезне камате, у дијелу да се приликом обрачуна затезних камата изврши елиминација увећања фиксне каматне стопе за ефекте коефицијента раста потрошачких цијена, а самим тиме дошло би до непотребног одлива новчаних средстава Брчко дистрикта БиХ.	Нису предузете активности на измјенама и допунама Закона о висини стопе затезне камате.	Није спроведена
14.	Потребно је обрачун затезне камате вршити за цјелокупан период за који се рачуна затезна камата у складу са одредбама Закона о висини стопе затезне камате у погледу укупног периода на који се односи.	Обрачун затезне камате врши се на мјесечном нивоу, који укључује мјесечну валоризацију главнице (коефицијент раста потрошачких цијена позитиван) на терет буџета Брчко дистрикта БиХ, док искључује ефекте мјесечне валоризације (коефицијент раста потрошачких цијена негативан) у корист буџета Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
15	Потребно је пописом обухватити цјелокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ у дијелу пописа цјелокупне имовине.	Пописом нису обухваћени цјелокупна имовина, потраживања и обавезе.	Није спроведена
Бр. пр.	Препоруке из извјештаја за 2019. годину које нису реализоване	Оцјена реализације препорука из извјештаја за 2019. годину	Статус
1.	Потребно је вршити адекватну пројекцију прихода и расхода у ДОБ-у те на основу пројектованих вриједности израдити буџет за фискалну годину у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Правилника о начину припреме захтјева за израду буџета Брчко дистрикта БиХ, у дијелу израде буџета.	Није вршена адекватна пројекција прихода и расхода у ДОБ-у, те се није на основу пројектованих вриједности израђивао буџет за фискалну годину.	Није спроведена
2.	Потребно је да Дирекција, у оквиру своје надлежности, донесе пропис са циљем спровођења Закона о заштити личних података.	Није донесен пропис са циљем спровођења Закона о заштити личних података.	Није спроведена
3.	Потребно је Програмом рада дефинисати рокове за реализацију постављених циљева, те благовремено предузимати потребне мјере и активности којима ће се обезбиједити досједно и правовремено извршавање свих програмских задатака, као и законских обавеза из надлежности Дирекције.	Нису у потпуности реализовани програмски задаци.	Није спроведена

4.	Потребно је вршити утврђивање и евидентирање износа пореских обавеза по пријему пореских пријава у евиденције Пореске управе у складу са одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.	Још увијек се не врши утврђивање и евидентирање износа пореских обавеза по пријему пореских пријава у евиденције Пореске управе, како је предвиђено одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
5.	Потребно је аналитичке пореске евиденције уредити у складу с принципима Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ у дијелу поузданости и правовремености.	Аналитичке пореске евиденције нису уређене у складу с принципима Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ у дијелу поузданости и правовремености.	Није спроведена
6.	Потребно је садржај извјештаја о извршењу буџета сачинити у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ ради омогућавања контроле утрошка додијељених средстава, те анализу постигнутих резултата и предузимање адекватних мјера.	Садржај извјештаја о извршењу буџета није сачињен у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.	Није спроведена
7.	Потребно је, приликом ангажовања лица за обављање посебних послова, досљедно поштовати одредбе Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.	Приликом ангажовања лица за обављање посебних послова, нису досљедно поштоване одредбе Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.	Није спроведена
8.	Потребно је ангажовање лица ради обављања посебних послова вршити у складу са одредбама Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ у дијелу периода ангажовања лица.	Ангажовање лица ради обављања посебних послова није вршено у складу са одредбама Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ у дијелу периода ангажовања лица.	Није спроведена
9.	Потребно је досљедно примијенити одредбе Закона о порезу на доходак у дијелу признавања расхода приликом утврђивања основице за обрачун пореза на доходак.	Нису досљедно примијењене одредбе Закона о порезу на доходак у дијелу признавања расхода приликом утврђивања основице за обрачун пореза на доходак.	Није спроведена
10.	Потребно је пописом обухватити цјелокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Правилника о књиговодству буџета Брчко дистрикта БиХ у дијелу пописа цјелокупне имовине.	Пописом нису обухваћени цјелокупна имовина, потраживања и обавезе.	Није спроведена

Потребно је да Дирекција предузме активности на отклањању пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима и реализацији датих препорука.

6 НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

6.1 Руководство и систем интерних контрола

Ради остварења програмских циљева рада, као и економичног, ефикасног и ефективног трошења јавних средстава неопходно је имати успостављен функционалан систем интерне контроле, који је одговорност менаџмента. Фактор који највише утиче на функционалност истог је повољно контролно окружење, које највише долази до изражаја кроз организациону структуру, начин руковођења, преношење овлашћења, вредновање резултата рада, систем награђивања и поштовање постојећих законских прописа.

Организационим планом Дирекције (у даљем тексту: Организациони план) утврђена је унутрашња организација Дирекције, која обухвата организационе јединице, њихов дјелокруг рада, систематизацију радних мјеста, руковођење Дирекцијом и организационим јединицама, одговорност за рад и руковођење, стручни колегијум, сарадњу у вршењу послова, програмирање и планирање рада, радне односе и дисциплинску одговорност.

Начин рада и послови који су у надлежности Дирекције уређени су Законом о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ, Законом о Трезору Брчко дистрикта БиХ и Законом о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ и Организационим планом.

Службе интерне контроле су успостављене на основу Организационог плана, а начин рада служби интерних контрола регулисан је Правилником о интерним контролама у Дирекцији за финансије Брчко дистрикта и Правилником о интерним контролама у Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.

Након спроведене ревизије финансијског пословања Дирекције за 2022. годину, утврђено је да систем интерне контроле није на задовољавајућем нивоу, у дијелу досљедне примјене законских и подзаконских аката, а што се огледа у сљедећем:

- Нису предузимане одговарајуће мјере у складу с планираним активностима за отклањање и превазилажење пропуста и неправилности утврђених у ревизорским извјештајима о обављеним ревизијама.
- Нису окончане активности доношења подзаконских аката неопходних за потпуну примјену Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у прописаном року.
- Није успостављена интерна ревизија, на један од Законом предвиђених начина.
- Књиговодственим евиденцијама текућег периода немамо потпуне и ажурне податке о потраживањима и обавезама, односно исти не садрже пренос стања из биланса претходне године.
- Дирекција није успоставила централни регистар пројеката и регистар буџетских корисника.
- Дирекција није успоставила нити води регистар извршених оцјена бонитета, што није у складу с чланом 10 Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ.
- Евидентирање пореских пријава не врши се по пријему пореске пријаве, те износи пореских обавеза у евиденцијама Пореске управе нису ажурни, што није у складу са одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.

- Књиговодствене евиденције пореских потраживања из главне књиге нису усклађене са аналитичким евиденцијама пореских потраживања из помоћних књига, односно аналитичких пореских евиденција.
- Привремени премјештаји службеника вршени су без јасних критеријума за избор службеника који се премјештају, чиме нису обезбијеђени једнако поступање и једнаке могућности напредовања и награђивања у складу са резултатима свог рада.
- Нису донесене писане процедуре и критеријуми који би регулисали начин ангажовања лица за обављање посебних послова, како би се обезбиједило начело транспарентности.
- Запослени у Дирекцији су користили годишњи одмор на основу захтјева за коришћење годишњег одмора (који су сачињени на основу табеларног прегледа утврђеног права на годишњи одмор за сваког радника Дирекције од стране Одјељења за стручне и административне послове), без издатог рјешења о коришћењу годишњег одмора.
- Приликом ангажовања лица за обављање посебних послова, нису досљедно поштоване одредбе Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.
- Елаборат о попису није потпун, јер у исти нису укључена потраживања за пореске обавезе из аналитичких пореских евиденција Пореске управе.
- Прије вршења пописа није извршено усаглашавање стања са повјериоцима и дужницима (ИОС).

Потребно је, ради ефикаснијег пословања и поузданог финансијског извјештавања, успоставити систем интерних контрола који ће елиминисати наведене слабости и допринијети ефикасном остваривању програмских циљева Дирекције.

6.2 Усклађеност са законом и другим прописима

Одредбама члана 5 тачке h) Закона о Трезору дефинисана је надлежност Трезора, између осталог одржавање система рачуноводства и извјештавања, те рачуноводствене евиденције у складу с међународно признатим стандардима за рачуноводство у јавном сектору. Одредбама члана 5 Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању између осталог дефинисано је да Дирекција за финансије успоставља и води буџетско рачуноводство.

Одредбама члана 24 става 2 Закона о рачуноводству и ревизији дефинисано је вођење пословних књига, односно да се пословне књиге отварају почетком сваке пословне године преносом стања из биланса састављеног на крају претходне пословне године.

Одредбама члана 5 Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању прописано је да књиговодствена евиденција мора обезбјеђивати податке о свим приходима и примицима, расходима и издацима по свим буџетским класификацијама, као и податке о обавезама, потраживањима и стању имовине.

Ревизијом смо утврдили да у књиговодственим евиденцијама текућег периода немамо потпуне и ажурне податке о потраживањима и обавезама, односно да исти не садрже

пренос стања из биланса претходне године. Овакве евиденције које обухватају само податке текућег периода нису уредне и ажурне, те не пружају потпуне и тачне податке за праћење наплате потраживања, односно исплате обавеза, како предвиђа Закон о рачуноводству и ревизији, односно Правилник о рачуноводству и финансијском извјештавању.

Потребно је обезбиједити да књиговодствена евиденција пружа потпуне и ажурне податке о обавезама, потраживањима и стању имовине у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.

Одредбама члана 17 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ прописано је успостављање интерне ревизије.

Одговорно лице буџетског корисника, ванбуџетског фонда и ванбуџетског корисника који је обвезник примјене буџетског рачуноводства обезбјеђује континуирано праћење и процјену система интерне контроле успоставом интерне ревизије на један од сљедећих начина:

- a) успостављањем независне јединице за интерну ревизију;
- b) именовањем интерног ревизора;
- c) успоставом централне јединице за интерну ревизију при Дирекцији за финансије која ће обављати функцију интерне ревизије за Дирекцију и буџетске кориснике који не испуњавају критеријуме за успостављање интерне ревизије.

Одредбама члана 118 Закона о буџету прописан је рок за успостављање интерне ревизије, тако да је одговорно лице буџетског корисника, ванбуџетског фонда и ванбуџетског корисника који је обвезник примјене буџетског рачуноводства дужно да успостави интерну ревизију у року од једне године од дана ступања на снагу Закона о буџету (од јануара 2020. године).

Ревизијом смо утврдили да Дирекција није успоставила интерну ревизију, на један од Законом предвиђених начина, иако је према одредбама члана 118 Закона о буџету прописани рок успоставе интерне ревизије већ прекорачен почетком 2021. године.

Потребно је успоставити интерну ревизију у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Скупштина Брчко дистрикта БиХ је 18. децембра 2019. године усвојила Закон о буџету Брчко дистрикта БиХ којим је Дирекцији прописана обавеза предлагања, доношења и достављања Влади Брчко дистрикта БиХ сљедећих правилника неопходних за спровођење Закона:

- подзаконски акт којим се утврђује детаљан садржај и форма финансијског плана ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства, члан 27 Закона;
- правилник којим се утврђује детаљан садржај и форма програма буџетских корисника, ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства, члан 28 Закона; и
- правилник којим се утврђује форма и начин попуњавања обрасца прегледа приоритета буџетских корисника, ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства, члан 38 Закона.

Одредбама члана 115 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, 1. април 2020. године одређен је као крајњи рок за предлагање, доношење и достављање Влади Брчко дистрикта БиХ поменутих правилника.

Ревизијом смо установили да Дирекција, у ревидираном периоду, није окончала активности доношења поменутих подзаконских аката неопходних за потпуну примјену Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је подзаконске акте доносити у прописаним законским роковима ради стварања услова за потпуну примјену Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Одредбама члана 117 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, прописано је да је директор Дирекције дужан да у року од једне године од дана ступања на снагу Закона о буџету успостави буџетску инспекцију с циљем обављања послова буџетског надзора. Ревизијом смо утврдили да није успостављена буџетска инспекција, што није у складу са одредбама члана 117 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно, је у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, успоставити буџетску инспекцију с циљем обављања послова буџетског надзора.

Осим наведеног, одредбама члана 52 тачке 1 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, прописано је да централни регистар пројеката води Дирекција за финансије.

Ревизијом смо утврдили да Дирекција није успоставила централни регистар пројеката, што није у складу са одредбама члана 52 тачке 1 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу успоставе централног регистра пројеката.

Одредбама члан 3 ставова 2 и 4 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ дефинисано је да регистар буџетских корисника, који по дефиницији представља попис буџетских корисника, ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства, успоставља и води Дирекција. Надаље, одредбама члана 29 истог закона ставом 2 прописано је да су буџетски корисници, ванбуџетски фонд и ванбуџетски корисник који је обвезник примјене буџетског рачуноводства дужни да у процесу планирања извршавања рачуноводственог евидентирања и извјештавања исказују приходе и примитке, расходе и издатке према буџетским класификацијама у складу са овим законом и правилником који регулише буџетске класификације. Правилник из става 2 овог члана доноси директор Дирекције уз сагласност Владе.

Дирекција је донијела Правилник о буџетским класификацијама 22. октобра 2020. године, али није успоставила и не води регистар буџетских корисника, што није у складу с чланом 3 ставом 2 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је успоставити регистар буџетских корисника, ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства.

Одредбама члана 8 (обавезе Пореске управе) Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ, става 1 тачке d) прописано је: Пореска управа обавезна је да води јединствену евиденцију о пријављеним додатно утврђеним и уплаћеним порезима.

Одредбама члана 13 (Јединствена евиденција о пријављеним и уплаћеним порезима), истог закона, прописано је:

(1) Јединствена евиденција о пријављеним, додатно утврђеним и уплаћеним порезима је помоћна књига у којој се успоставља и води аналитичка евиденција обавеза пореских обвезника (у даљем тексту: Јединствена евиденција).

(2) Појединачна евиденција за пореског обвезника о његовим укупним обавезама и уплатама врши се на јединственој картици пореског обвезника.

(3) Исправа издата на основу података из Јединствене евиденције сматра се јавном исправом.

(4) Пореска управа води евиденције у информационом систему који је јединствен.

(5) У оквиру свог информационог система, Пореска управа уређује и обезбјеђује технику обраде, кодирање, пренос и исказивање података.

(6) Пореска управа дужна је да одржава информациони систем који омогућава похрањивање, коришћење, заштиту и реконструкцију података из базе података и одржава информациони систем који задовољава минималне захтјеве за функционисање система.

Одредбама члана 15 (Међусобна сарадња Пореске управе с другим органима и институцијама) става 1 прописано је: Пореска управа је дужна да сарађује са органима и институцијама Дистрикта, ентитета и органима и институцијама Босне и Херцеговине.

Меморандумом о институционалној сарадњи, размјени и уступању података о пореским обвезницима од 27. јуна 2016. године, Пореска управа Брчко дистрикта БиХ је у обавези да размјењује и уступа податке и међусобно координира послове са УИО, пореским управама РС и Федерације БиХ, Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге РС.

Ревизијом смо утврдили да је током 2022. године, у више наврата било проблема у функционисању електронске пријаве и размјени података са другим пореским управама (УИО, пореским управама РС и Федерације БиХ и апликације за размјену података са Заводом за запошљавање Брчко дистрикта БиХ).

Такође, Радна група именована Одлуком Владе Брчко дистрикта БиХ, број: 05-001154/21 извршила је ад хок анализу информационог система Пореске управе и утврдила сљедеће неправилности:

- застарјелост информационог система Пореске управе;
- могућност да више лица могу да користе исти кориснички налог;
- непостојање лог фајлова у систему за управљање базом података у којима би се биљежиле све активности до нивоа података;
- неодржавање ВПН канала који су за потребе Пореске управе отворени за потребе одржавања система и повезивања са другим институцијама;
- подложност нарушавања интегритета Firebird базе коришћењем исте од стране више софтверских апликација;
- непостојање адекватног backup/restore система и неспровођење одговарајуће backup/restore процедуре;

- неадекватно коришћење хардвера на којем функционише информациони систем Пореске управе.

На основу спроведене ревизије утврдили смо да је постојећи информациони систем застарио, да је исти непоуздан у погледу похране података и пружања адекватних информација интерним и екстерним корисницима, да узрокује празне ходове у пословним процесима, умањује продуктивност запослених, те онемогућава ефикасну наплату пореских прихода.

Због наведених слабости информационог система, из надлежности Пореске управе, нисмо се увјерили да овакав информациони систем обезбјеђује минималне захтјеве за сарадњу и размјену података Пореске управе с другим органима и институцијама Дистрикта, ентитета и органима и институцијама Босне и Херцеговине, што није у складу са одредбама члана 15 става 1 Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, у складу с надлежностима Пореске управе, успоставити информациони систем који ће обезбиједити, ажурну и поуздану јединствену евиденцију о пријављеним, додатно утврђеним и уплаћеним порезима, те обезбиједити размјену и уступање податка и међусобну координацију с другим органима и институцијама Дистрикта, ентитета и органима и институцијама Босне и Херцеговине, како је прописано Законом о Пореској управи и Меморандумом о институционалној сарадњи, размјени и уступању података о пореским обвезницима.

Чланом 46 Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ прописано је да се утврђивање и евидентирање пореске обавезе пореског обвезника врши **по пријему** пореске пријаве или измијењене пореске пријаве обвезника у којој је обрачунао обавезу.

Ревизијом смо утврдили да се утврђивање и евидентирање пореске обавезе пореског обвезника не врши **по пријему** пореске пријаве, те износи пореских обавеза у евиденцијама Пореске управе нису ажурни, што није у складу са одредбама члана 46 Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је вршити утврђивање и евидентирање износа пореских обавеза по пријему пореских пријава у евиденције Пореске управе у складу са одредбама Закона о Пореској управи Брчко дистрикта БиХ.

Одредбама члана 16 става 4 Закона о порезу на доходак прописано је да се лицима која остварују доходак од других самосталних дјелатности признају расходи у висини 20% оствареног прихода, односно основица за обрачун пореза на доходак се израчунава одузимањем признатих расхода од оствареног прихода по основу друге самосталне дјелатности.

Ревизијом смо утврдили да су приликом обрачуна пореза на доходак од друге самосталне дјелатности код лица резидената Брчко дистрикта БиХ, признати расходи у висини 20% оствареног прихода, а за нерезиденте Брчко дистрикта БиХ није умањена основица пореза на доходак за наведене расходе.

Потребно је, досједно примијенити одредбе Закона о порезу на доходак у дијелу признавања расхода приликом утврђивања основице за обрачун пореза на доходак.

Чланом 6 ставом 1 тачком с) Закона о државној служби у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ”; бројеви 9/14, 37/15, 48/16, 9/17, 50/18, 14/19, 24/20, 41/21 и 2/21) (у даљем тексту: Закон о државној служби) прописано је да службеник, односно намјештеник има право на једнако поступање и једнаке могућности напредовања и награђивања у складу са резултатима свог рада, као и на правну заштиту и усавршавање.

Одредбама члана 2 Закона о државној служби, тачком (t) прописано је да су “слични послови”, послови за које су утврђени исти степен и врста стручне спреме.

Чланом 47 Закона о државној служби регулисано је да службеник, односно намјештеник, може по потреби службе бити привремено премјештен на друго радно мјесто, као и да се изузетно службеник, односно намјештеник може привремено премјестити на друго радно мјесто у истом или другом органу јавне управе уколико испуњава услове у погледу степена стручне спреме тог радног мјеста.

Наведеним чланом је прописано да се премјештај службеника, односно намјештеника између органа јавне управе врши рјешењем градоначелника, на основу писаног споразума руководиоца тих органа јавне управе.

Ревизијом смо утврдили да је током 2022. године на нивоу Дирекције било двадесет пет (25) привремених премјештања службеника, дијелом из других одјељења у Дирекцију и обрнуто, а дијелом у оквиру Дирекције на друга радна мјеста.

У Дирекцију су привремено премјештена три (3) службеника из других одјељења, осамнаест (18) службеника је премјештено у оквиру Дирекције, а четири (4) службеника су из Дирекције привремено премјештена у друга одјељења.

Премјештаји су вршени без јасних критеријума при избору службеника којима је омогућен премјештај, чиме нису обезбијеђени једнако поступање и једнаке могућности напредовања и награђивања у складу са резултатима свог рада, како је прописано одредбама члана 6 Закона о државној служби.

Потребно је привремени премјештај службеника вршити сходно одредбама Закона у државној служби, те обезбиједити јасне критеријуме за избор службеника који се премјештају, поштујући услове прописане за попуњавање радног мјеста.

Потребно је досједно поштовати одредбе Закона о државној служби у дијелу поштовања права службеника и намјештеника на једнако поступање и једнаке могућности.

Одредбама члана 73 (Утврђивање и коришћење годишњег одмора) Закона о државној служби, става 1 дефинисано је:

трајање и коришћење годишњег одмора утврђује рјешењем надлежни орган за људске ресурсе, а одобрава руководиоца органа јавне управе, на основу плана коришћења.

Одредбе члана 74 (Начин коришћења годишњег одмора) Закона о државној служби дефинишу да:

(1) Годишњи одмор може да се користи цијели или у дијеловима, с тим да се најмање половина годишњег одмора мора искористити у текућој години.

(2) Годишњи одмор из претходне године може да се искористи најкасније до 30. јуна текуће године.

Ревизијом смо утврдили да су запослени у Дирекцији користили годишњи одмор на основу захтјева за коришћење годишњег одмора (који су сачињени на основу табеларног прегледа утврђеног права на годишњи одмор за сваког запосленог у Дирекцији од стране Одјељења за стручне и административне послове), без издатог рјешења о коришћењу годишњег одмора, којим се утврђују право и дужина трајања годишњег одмора за текућу годину, што није у складу са одредбама члана 73 става 1 Закона о државној служби.

Потребно је утврдити право на коришћење годишњег одмора и дужину трајања истог, у складу са одредбама Закона о државној служби у органима јавне управе.

Одредбама члана 38 (Обавезе институција Дистрикта) Закона о јавној имовини дефинисане су обавезе институција Дистрикта и то да:

(1) Институција Дистрикта дужна је:

- а) да некретнину и покретнину користи у сврху обављања дјелатности те институције;
- б) да водити евиденцију некретнина и покретнина у власништву Дистрикта које користи за обављање своје дјелатности;
- в) да достави Канцеларији податке о некретнинама и покретнинама из тачке а) овог става;
- г) да сваке године достави Канцеларији податке о покретнинама које користи, према рачуноводственој вриједности покретнина са стањем на дан 31. децембар претходне године, најкасније 31. марта текуће године;
- д) у случају престанка потребе коришћења имовине Дистрикта да обавијести градоначелника и Канцеларију у року од петнаест (15) дана од дана настале околности.

Ревизијом смо утврдили да Дирекција није доставила податке о некретнинама и покретнинама које користи у сврху обављања дјелатности у складу са одредбама члана 38 Закона о јавној имовини.

Потребно је доставити Канцеларији за управљање јавном имовином податке о некретнинама и покретнинама које Дирекција користи у сврху обављања дјелатности, у складу са одредбама Закона о јавној имовини.

Јавне набавке

По Плану набавки за 2022. годину Дирекција је планирала да спроведе девет (9) поступака набавки робе процијењене вриједности 569.227,00 КМ, десет (10) поступака набавке услуга процијењене вриједности 231.630,00 КМ и три (3) поступка набавке радова процијењене вриједности 39.700,00 КМ, што је укупно 840.557,00 КМ.

До краја 2022. године реализовано је укупно 49.300,00 КМ, односно 5,87% од планираних 840.557,00 КМ, што представља јако низак степен реализације и указује на недовољан ангажман и неблаговремено покретање поступака јавних набавки.

Потребно је благовремено покренути поступке јавних набавки, како би се они били реализовани у складу са усвојеним Планом набавке.

Осим наведеног, у ревизији смо се посебно осврнули на поступак набавке софтверских услуга, јер смо у ревизији за претходну годину утврдили да је постојећи информациони систем застарио, да је исти непоуздан у погледу похране података и пружања адекватних информација интерним и екстерним корисницима, да узрокује празне ходове у пословним процесима, умањује продуктивност запослених, те онемогућава ефикасну наплату пореских прихода. Стратегија реформе управљања јавним финансијама за период 2021–2025. година мјером IV.4 – Дорада постојећег информационог система Трезора, такође предвиђа дораду постојећег информационог система Трезора. У оквиру активности IV.4.1. – Набавка услуга и дорада информационог система, завршетак започетих процедура и услуга које су предмет набавке предвиђен је у 2021. години (у капиталном буџету).

Ревизијом смо утврдили да у 2022. години нису покренуте процедуре за набавку софтверских услуга.

Потребно је покренути поступак набавке софтверских услуга како би се обезбиједила повезаност информационих система, те заштита и интегритет финансијских података.

6.3 План и реализација планом предвиђених задатака

Одредбама члана 16 Закона о Дирекцији за финансије Брчко дистрикта БиХ прописано је да Дирекција на крају сваке календарске године подноси Скупштини Брчко дистрикта БиХ годишњи извјештај о раду и програм рада за наредну годину.

Дирекција је донијела Програм рада Дирекције за 2022. годину са шест програма:

1. Управљање и планирање Дирекције за финансије;
2. Стручна и административна подршка Дирекцији за финансије;
3. Буџет и буџетски процес;
4. Управљање јавним дугом;
5. Утврђивање контрола и наплата пореских и других прихода;
6. Успостављање и развој система интерне контроле и интерне ревизије у Брчко дистрикту БиХ.

Ревизијом смо утврдили да нису реализовани програмски задаци који се односе на следеће активности:

- дорада информационог система Трезора (у оквиру програма 3 – Буџет и буџетски процеси);
- удио поднесених е-пријава у односу на укупан број поднесака (у оквиру програма 5 – Утврђивање, контрола и наплата пореских и других прихода);
- подршка Канцеларије ЦХЈ за рад у RIFC апликацији за рад система интерне ревизије буџетских корисника, ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства (у оквиру програма 6 – Успостављање и развој система интерне контроле и интерне ревизије у Брчко дистрикту БиХ);
- израда подзаконских акта, општих акта, смјерница, интерних акта за успостављање и развој финансијског управљања и контроле, контроле и успостављања и развој система интерне ревизије (у оквиру програма 6 –

Успостављање и развој система интерне контроле и интерне ревизије у Брчко дистрикту БиХ).

Потребно је да Дирекција предузме активности на реализацији програмских задатака који су предвиђени Програмом рада, а исти су у надлежности Дирекције.

6.4 Планирање и извршење текућег буџета

6.4.1 Остварење прихода

Укупно наплаћени приходи од пореских обвезника из надлежности Пореске управе Брчко дистрикта БиХ и примици од задужења – капитални примици у 2022. години износили су 35.153.493,29 КМ и већи су за 4.800.439,29 КМ или 15,82% у односу на планиране приходе. Преглед прихода дат је у табели број 5 у прилогу Извјештаја.

Поједини приходи нису планирани за 2022. годину као што су:

715100 – Порез на продају добара и услуга и 722600 – Приходи од пружања јавних услуга.

Порез на добра и услуге планиран је у износу од 3.100.000,00 КМ, остварен је у износу од 2.014.340,68 КМ или 64,98%. Порез на промет посебних услуга планиран је у износу од 2.100.000,00 КМ, остварен у износу од 779.948,68 КМ односно 37,14% у односу на планирано.

Одредбама члана 6 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ (Начело јединства и тачности) прописано је: Начело јединства и тачности подразумијева да се приликом планирања и извршења буџета користи једнообразна методологија, да су обухваћени сви јавни приходи и примици и расходи и издаци те да се приходи и примици и расходи и издаци исказују што реалније и тачно.

Потребно је планирање јавних прихода и примитака вршити на основу детаљних анализа, узимајући у обзир пропусте у планирању претходних година, у складу с начелом јединства и тачности прописаним Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Капитални примици

Капитални примици нису планирани, а реализовани су у износу од 2.752.605,80 КМ и односе на примитке од иностраног задуживања по кредиту Развојне банке Савјета Европе (ЦЕБ) по пројекту затварања колективних центара. Оквирни споразум о кредиту је потписан 8. маја 2014. године у Сарајеву и 13. маја 2014. године у Паризу, којим је РБВЕ БиХ, као зајмопримцу одобрила кредит у укупном износу од 60.000.000,00 евра, а зајмопримац се сложио да Брчко дистрикту БиХ прослиједи кредитних средстава у висини од 2,35% од укупно одобреног износа кредита што тачно износи 1.407.385,00 евра, што прерачунато у конвертибилне марке износи 2.752.605,80 КМ. Средства су дозначена 14. јула 2022. године.

Одредбама члан 29 (Буџетска класификација) Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, прописано је да:

(1) Буџетска класификација може бити:

- a) организацијска;
- b) економска;
- c) функцијска;
- d) програмска и
- e) фондовска, односно по изворима финансирања.

(2) Буџетски корисник, ванбуџетски фонд и ванбуџетски корисник који је обвезник примјене буџетског рачуноводства дужан је да у процесу планирања, извршавања, рачуноводственог евидентирања и извјештавања исказује приходе и примитке, расходе и издатке према буџетским класификацијама у складу са овим законом и правилником који регулише буџетске класификације.

Одредбама члана 3 (Организациона класификација) Правилника о буџетским класификацијама, става 1, прописано је да: Организациона класификација омогућава идентификовање финансијске одговорности на нивоу буџетског корисника и крајњег потрошачког мјеста буџетског корисника, ванбуџетског фонда и ванбуџетског корисника који је обвезник примјене буџетског рачуноводства.

Ставом 3 истог члана прописано је да су кодови организационе класификације утврђени у Регистру буџетских корисника Брчко дистрикта БиХ и у његовом посебном дијелу.

Ревизијом смо утврдили да због неустпостављања регистра буџетских корисника, ванбуџетских фондова и ванбуџетских корисника који су обвезници примјене буџетског рачуноводства, Дирекција није на свој организациони код спровела Одлуку о измјени буџета за 2022. годину од 2. новембра 2022. године у дијелу увећања буџета за 2022. годину, у износу од 2.753.000,00 КМ по основу финансирања из кредитних средстава, економски код 814212 – Примици од задуживања од страних финансијских институција. Због наведеног у Извјештају о извршењу буџета Дирекције на позицији Примици од иностраног задуживања, није евидентиран планирани износ од 2.753.000,00 КМ, што није у складу са одредбама члана 29 става 2 Закона о буџету.

Потребно је, приликом измјена буџета, у предлогу Одлуке дефинисати буџетске класификације у складу са одредбама Закона о буџету и Правилника о буџетским класификацијама, како би Дирекција у процесу планирања, извршавања, рачуноводственог евидентирања и извјештавања исказивала приходе и примитке, расходе и издатке према буџетским класификацијама.

6.4.2 Планирање и извршење текућих издатака буџета

Текући буџет Дирекције за 2022. годину одобрен је у износу од **8.814.359,14 КМ**, а остварен је у износу од **8.150.308,50 КМ**, односно **92,47%** одобрених средстава (што је приказано у табели број 3 која се налази у прилогу Извјештаја).

Садржај извјештаја о извршењу буџета прописан је чланом 102 ставом 1 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 34/19) и чланом 80 ставом 2 Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању, број: 02-000166/21 од 12. маја 2021. године (у даљем тексту: Правилник).

Одредбама члана 80 (Методологија израде извјештаја о извршењу буџета) став 2, Правилника, прописано је да је обвезник примјене буџетског рачуноводства дужан да

Дирекцији достави извјештај о извршењу буџета и финансијског плана са образложењем, које обавезно треба да садржи:

- a) извршење буџета и финансијског плана на нивоу главне групе економске класификације;
- b) образложење и анализу извршења буџета и финансијског плана с посебним освртом на одступања остварених од планираних прихода и примитака, расхода и издатака на нивоу главне групе економске класификације;
- c) мјере које ће бити предузете ради отклањања насталих одступања у наредном периоду;
- d) посебан осврт на сумњива и спорна потраживања са описом мјера које су предузете ради наплаћивања.

Образложења Дирекције у Извјештају о извршењу буџета за период 1. јануар – 31. децембар 2022. године, сачињена су на нивоу организационих дијелова и углавном се образлаже реализовани текући и капитални буџет без образложења разлога за нереализацију, а нарочито се то односи на образложење прихода и капиталног буџета. Осим наведеног, у Извјештају о извршењу Дирекција није размотрила које би мјере требало предузети ради превазилажења изазова за бољу и ефикаснију реализацију капиталног буџета.

Потребно је извјештаје о извршењу буџета сачињавати у складу са одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању, у дијелу образложења одступања извршења буџета у односу на план, те мјера које ће бити предузете ради отклањања насталих одступања.

Издаци за бруто плате и накнаде трошкова запослених у 2022. години одобрени су у износу од **4.563.070,82 КМ**, а извршени у износу од **4.283.226,86 КМ** или 93,87% од плана. Од реализованог износа на бруто плате се односи 4.052.626,84 КМ са реализацијом од 95,72% у односу на планирана средства, а на накнаде трошкова запослених 230.600,02 КМ са реализацијом од 70,03% у односу на план.

Издаци за материјал и услуге у 2022. години одобрени су у износу од 3.520.118,00 КМ а извршени су у износу од 3.270.006,74 КМ или 92,89% од одобреног буџета за ове намјене.

Структуру наведених издатака чине:

	Одобрени буџет	Реализација	% реализа- ције
- Путни трошкови	34.720,00	23.626,29	68,05;
- Издаци за енергију	98.000,00	92.081,34	93,96;
- Издаци за комуналне услуге	220.650,00	182.601,00	82,76;
- Набавка материјала	108.700,00	73.670,98	67,77;
- Издаци за услуге превоза и горива	23.530,00	17.031,43	72,38;
- Издаци за текуће одржавање	64.637,00	57.021,17	88,22;
- Издаци за осиг., банк. услуге	38.300,00	32.596,60	85,11;
- Уговорене услуге	2.931.581,00	2.791.377,93	92,22.

Путни трошкови су планирани у износу од 34.720,00 КМ, а реализовани у износу од 23.626,29 КМ или 68,05% у односу на планиране.

Издаци за енергију планирани су у износу 98.000,00 КМ, а реализовани у износу 92.081,34 КМ или 93,96 % у односу на планиране.

Набавка материјала и ситног инвентара планирана је у износу од 108.700,00 КМ, а реализована је у износу од 73.670,98 КМ или 67,77% у односу на планиране набавке.

Издаци по основу уговорених услуга одобрени су у износу од 2.931.581,00 КМ, а остварени су у износу од 2.791.377,93 или 95,22% од планираног износа.

Структуру поменутих услуга чине:

- услуге по уговорима о дјелу и посебни послови	301.352,25;
- трошкови спора (по судским рјешењима)	1.228.118,52;
- трошкови извршења судских пресуда	325.705,80;
- затезне камате	396.542,32;
- судске таксе	5.004,20;
- хардверске и софтверске услуге	148.963,79;
- отплата главнице по кредитима Развојне банке (ЦЕБ)	166.693,21;
- отплата кредита за санацију водосистема	31.934,13;
- Фонд за развој и запошљавање РС	107.238,02;
- издаци за комисије	19.459,61;
- правне услуге	2.667,60;
- услуге стручног образовања	6.328,40;
- услуге објављивања тендера и огласа	4.768,04;
- услуге вјештачења, свједока и судија поротника	3.427,50;
- услуге репрезентације, рекламни материјал и поклони	10.657,28;
- услуге штампања и огласи	27.760,67;
- остале неспоменуте услуге	4.756,59.

Издаци за привремене и повремене послове и посебне послове

У оквиру уговорених услуга, на економском коду 613936 – Издаци за привремене и повремене послове, уговори о дјелу и комисије, исказано је 301.352,25 КМ и односи се на трошкове накнада по основу уговора о посебним пословима у износу од 288.842,25 КМ и уговора о дјелу у износу од 12.510,00 КМ.

Уговори су закључени са двадесет шест (26) лица (22 ВСС и 4 ССС) на основу одлука о давању сагласности Владе Брчко дистрикта БиХ од 12. јануара 2022. године и 9. фебруара 2022. године.

Чланом 46а ставом 4 Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Закон о државној служби) регулисано је да се накнада за обављање посебних послова, као и форма и садржај уговора о обављању посебних послова

прописују Правилником о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Правилник о раду).

Одредбама члана 13 става 4 Правилника о раду регулисано је да начин ангажовања и висину накнаде за обављање посебних послова утврђује руководиоца органа јавне управе у складу с врстом и обимом послова.

Утврдили смо да не постоје писане процедуре и критеријуми који би регулисали начин ангажовања лица за обављање посебних послова.

Потребно је донијети писане процедуре и критеријуме који би регулисали начин ангажовања лица за обављање посебних послова, како би се обезбиједило начело транспарентности.

Одредбама члана 46а става 2 Закона о државној служби регулисано је да су посебни послови послови који се обављају ради испуњења обавеза из надлежности органа јавне управе за које нису предвиђена радна мјеста. Такође одредбама члана 13 става 1 Правилника о раду регулисано је да се у изузетним случајевима, рад у органима јавне управе може обављати ангажовањем лица ради обављања посебних послова за које не постоје предвиђена радна мјеста.

Увидом у Организациони план Дирекције и стање попуњености систематизованих радних мјеста, те уговоре о обављању посебних послова за ангажовање лица (члан 1), утврдили смо да се уговори односе на обављање редовних послова стручних и административно стручних послова који спадају у обавезе из надлежности Дирекције.

Ревизијом смо утврдили да ангажовање лица за обављање посебних послова у Дирекцији за које су предвиђена радна мјеста, није у складу са одредбама члана 46а става 2 Закона о државној служби и члана 13 става 1 Правилника о раду.

Потребно је, приликом ангажовања лица за обављање посебних послова, досљедно поштовати одредбе Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ и Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ, у дијелу ангажовања лица на послове за које не постоје предвиђена радна мјеста.

Одредбама члана 14 Правилника о измјенама Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ дефинисани су форма и садржај уговора о обављању посебних послова. Уговор о обављању посебних послова закључује се у писаној форми и садржи врсту посла и начин извршења у складу с чланом 14 ставом 1 тачком f) наведеног правилника.

У поступку ревизије утврдили смо да закључени уговори о обављању посебних послова не садрже врсту послова, нити начин извршења, него сви уговори дефинишу обављање стручних и административно стручних послова, односно нису засновани на одредбама Правилника о измјенама Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе, те није могуће адекватно утврдити оправданост оваквог начина ангажовања лица и оцјену ефикасности и ефективности обављених уговорених послова.

Потребно је уговоре о посебним пословима закључивати у складу са одредбама Правилника о раду службеника и намјештеника у органима јавне управе и измјенама наведеног правилника.

Издаци на име хардверских и софтверских услуга у 2022. години реализовани су у износу од 148.963,79 КМ, а односе се на трошкове одржавања:

- РАС апликације депозитних рачуна;
- софтвера за планирање и извјештавање о извршењу буџета, обрачун плата и главну књигу (КУП и КУФ);
- софтвера Пореске управе.

Ревизијом смо утврдили да апликативни софтвер (главна књига Трезора, електронско банкарство, планирање и припрема буџета, периодично и годишње извјештавање, обрачун плата, капиталне резервације, КУФ, КИФ, стална средства и ДИС), садржи ризична ограничења у коришћењу, јер отварање почетних стања и закључног књижења у главној књизи зависе искључиво од испоручиоца софтвера. Због наведеног Дирекција је изложена ризику да у случају било каквих немогућности пружања услуге одржавања од стране испоручиоца софтвера (несигуран континуитет одржавања софтвера), не може обављати књиговодствене послове преко апликативног софтвера.

Потребно је, приликом набавке софтвера и услуга одржавања софтвера, елиминисати ризике који се односе на било какве немогућности употребе апликативног софтвера од отварања почетних стања до закључних књижења, које не би требало да зависе искључиво од добављача услуга одржавања софтвера.

Осим наведеног ревизијом смо утврдили да је током 2022. године, у више наврата било проблема у функционисању електронске пријаве и размјени података са другим пореским управама (УИО, пореским управама РС и Федерације БиХ и апликације за размјену података са Заводом за запошљавање Брчко дистрикта БиХ).

Потребно је да Дирекција за финансије обезбиједи интегрисани информациони систем (ИИС), који ће побољшати и убрзати пословне процесе у Пореској управи, смањити празне ходове у пословним процесима, повећати продуктивност запослених, те омогућити бољу ефикасност у наплати пореских прихода и функционисање свих осталих потребних модула (апликација).

Одредбама Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, члан 78 тачка 2 став b) прописано је да је одговорно лице буџетског корисника, одговорно за законито, намјенско, ефикасно и економично располагање буџетским средствима.

Имајући у виду чињеницу да софтвер Пореске управе за електронско подношење пореских пријава у Пореској управи у 2022. години, није у потпуности функционисао, те да апликативни софтвер (главна књига Трезора, електронско банкарство, планирање и припрема буџета, периодично и годишње извјештавање, обрачун плата, капиталне резервације, КУФ, КИФ, стална средства и ДИС), садржи ограничења у коришћењу (код преноса почетног стања, планирања буџета и сл.), плаћање услуга одржавања таквих апликативних софтвера који су застарјели, неадекватни, некомпатибилни за размјену података унутар Дирекције, те непоуздани у погледу чувања података, није у складу са одредбама члана 78 тачке 2 става b) Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је досљедно поштовати одредбе члана 78 тачке 2 става б) Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ у дијелу законитог, намјенског, ефикасног и економичног располагања буџетским средствима.

6.5 Планирање и извршење капиталног буџета

Капитални издаци

Одобрена средства за капитални буџет у периоду од 2020. до 2022. године износила су 1.162.580,00 КМ. Извршење буџета капиталних потреба у наведеном периоду износи 282.949,29 КМ или 24,34% од одобреног буџета (табела број 4 у прилогу Извјештаја). Нереализована укупна средства у износу од 879.630,71 КМ, од чега се на капитални буџет 2022. године односи 370.342,62 КМ, а остатак у износу од 509.288,09 КМ се односи на капитални буџет из 2021. и 2020. године и то врло битни пројекти: дорада софтвера, компјутерска опрема, набавка софтвера за Трезор, те набавка софтвера за Пореску управу.

Чланом 78 ставом 2 тачком б) и чланом 15 ставом 1 тачком б) Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2022. годину прописано је да су буџетски корисници одговорни, између осталог и за ефикасност у располагању буџетским средствима. Процент нереализованог трогодишњег капиталног буџета од 75,66% указује на неефикасно коришћење и непотребно задржавање буџетских средстава за капиталне пројекте.

Потребно је обезбиједити неопходне услове за реализацију капиталних пројеката како би се осигурале претпоставке за ефикасно управљање капиталним буџетом, у складу са Законом о буџету Брчко дистрикта БиХ и Законом о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ.

6.6 Попис средстава и извора средстава на дан 31. 12. 2022. године

Одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ члана 29 (Усаглашавање потраживања и обавеза) прописује се у тачкама:

- (1) Правна лица су дужна, прије састављања финансијских извјештаја, да усагласе међусобна потраживања и обавезе с правним лицима с којима су у пословном односу (у даљем тексту: конфирмација салда).
- (2) Повјерилац је дужан да прије састављања финансијских извјештаја достави дужнику списак неплаћених рачуна.
- (3) Као доказ постојања одређеног стања потраживања и обавеза користе се књиговодствени подаци правних лица који се уносе и потврђују одговарајућом књиговодственом исправом, односно изводом отворених ставки, чије међусобно усаглашавање мора бити на 31. 12. или у посљедњем кварталу пословне године.
- (4) Прималац конфирмације је дужан пошиљаоцу у улози дужника, повјериоца или његовом ревизору да одговори на конфирмацију у року од осам дана, а уколико у предвиђеном року не одговори, конфирмација ће се сматрати потврђеном од стране тог лица.
- (5) Стање обвеза и тражбина утврђује се на посљедњи дан посљедњег квартала пословне године.

(6) Правна лица су дужна да у биљешкама образложе појединачна стања сумњивих и спорних потраживања, да планирају активности и начин рјешавања истих.

Чланом 72 (Попис имовине и обавеза) Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању прописано је:

(1) Обвезник примјене буџетског рачуноводства дужан је да изврши редован годишњи попис имовине и обавеза на дан 31. децембра сваке године.

(2) Циљ редовног годишњег пописа је да се утврди стварно стање имовине и обавеза и да се у пословним књигама изврши усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем, утврђеним по попису.

(3) Обвезник примјене буџетског рачуноводства по потреби може извршити и ванредни попис због статусних промјена или због других ванредних околности у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији.

(4) Прије него што приступи попису, обвезник примјене буџетског рачуноводства дужан је да изврши савјештање прокњижених података у главној књизи и помоћним књигама у погледу њихове тачности и да усагласи дужничко повјерљачке односе с правним лицима с којима остварује пословну сарадњу, у складу с чланом 29 Закона о рачуноводству и ревизији.

Пописна комисија Дирекције, именована Одлуком директора од 10. новембра 2022. године, сачинила је Извјештај о извршеном попису средстава, потраживања и обавеза Дирекције за финансије за 2022. годину.

Ревизијом смо утврдили да Извјештај о извршеном попису није потпун, јер у њега нису укључена сва потраживања за порезе из аналитичких пореских евиденција Пореске управе што није у складу са одредбама члана 72 тачке 2 Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању. Осим наведеног, прије приступања попису Дирекција није извршила савјештање прокњижених података у главној књизи и помоћним књигама у погледу њихове тачности и није усагласила дужничко повјерљачке односе с правним лицима с којима остварује пословну сарадњу, како је прописано чланом 29 Закона о рачуноводству и ревизији.

Потребно је извршити усаглашавање потраживања и обавеза те пописом обухватити цјелокупну имовину, потраживања и обавезе у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији у Брчко дистрикту БиХ и Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.

Одредбама члана 73 (Пописне комисије) Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању прописано је да:

- Извјештај о извршеном попису, с препорукама, пописне комисије буџетских корисника морају доставити Централној пописној комисији у року од петнаест (15) дана од дана истека пословне године (став 7).

- Централна пописна комисија на основу достављених појединачних извјештаја од стране пописних комисија буџетских корисника, сачињава извјештај о попису имовине и обавеза буџетских корисника Дистрикта, који треба да садржи стварно стање имовине и обавеза, утврђене разлике између стварног и књиговодственог стања и препоруке (став 8).

Препоруке морају садржавати:

- a) начин ликвидације утврђених мањкова;
- b) начин књижења утврђених вишкова;
- c) висину и разлог отписа сумњивих и спорних потраживања;
- d) начин отуђења сталних средстава, ситног инвентара и материјала који су расходовани с предлогом да ли извршити продају путем јавне лицитације, поклонити, предати или продати на отпад (став 10).

Увидом у Извјештај о извршеном попису утврдили смо да је исти сачињен 14. марта 2023. године, односно након прописаног рока, што није у складу са одредбама члана 73 става 7 Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.

Потребно је да пописне комисије приликом пописа, досљедно примјењују одредбе Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању у дијелу прописаних рокова за сачињавање Извјештаја о извршеном попису.

У Извјештају о извршеном попису, наведена су сумњива и спорна потраживања по основу ороченог спорног депозита у износу од 1.246.490,41 КМ.

Ревизијом смо такође утврдили да у Извјештају о извршеном попису који је сачинила Комисија Дирекције није извршена процјена и предложено за отпис сумњива и спорна потраживања, што није у складу са одредбама члана 73 (Пописне комисије) става 10 тачке c) Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.

Потребно је да пописна комисија приликом пописа потраживања, за сва потраживања за која је извјесно да неће бити наплаћена, изврши процјену и да препоруку, односно предлог да се донесе одлука о отпису потраживања, која садржи висину и разлог отписа сумњивих и спорних потраживања, како је дефинисано одредбама члана 73 става 10 тачке c) Правилника о рачуноводству и финансијском извјештавању.

7 КОМЕНТАР

Дирекцији је уручен Нацрт извјештаја о ревизији финансијског пословања за период 1. јануар – 31. децембар 2022. године, број: 01-03-13-368/23, на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

У остављеном року од петнаест (15) дана Дирекција се изјаснила дописом број: 02-04.1-857/23 од 5. јула 2023. године, те доставила примједбе и коментаре на налазе садржане у Нацрту извјештаја о ревизији. Дирекција уз примједбе и коментаре није доставила додатну вјеродостојну документацију на основу које би измијенили налазе, те је овај извјештај коначан.

Тим за ревизију :

Енвера Имамовић, дипл. ек.

Рахима Туркџан, дипл. ек.

8 ПРИЛОЗИ

Табела број 3. Структура одобрених и извршених текућих издатака

Екон. код	Назив економског кода	Извршење 2021. године	Планирани буџет 2022. године	Ребаланс и вирманизације	Одобрени буџет 2022. године (3+4)	Извршење 2022. год.	% 6/2*100	% 6/5*101
0	1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Плате и накнаде трошкова запослених	4.183.157,44	4.903.634,78	-340.563,96	4.563.070,82	4.283.226,86	102,39	93,867
611100	Бруто плате и накнаде	4.022.253,68	4.574.337,78	-340.563,96	4.233.773,82	4.052.626,84	100,76	95,72
611200	Накнаде запосленим	160.903,76	329.297,00	0,00	329.297,00	230.600,02	143,32	70,03
612000	Доприноси на терет послодавца	138.949,82	132.734,32	16.400,00	149.134,32	140.660,10	101,23	94,32
613000	Издаци за материјал и услуге	2.397.172,86	2.394.218,00	1.125.900,00	3.520.118,00	3.270.006,74	136,41	92,89
613100	Путни трошкови	5.148,56	22.500,00	12.220,00	34.720,00	23.626,29	458,89	68,05
613200	Издаци за енергију	71.010,86	63.000,00	35.000,00	98.000,00	92.081,34	129,67	93,96
613300	Издаци за комуналне услуге	173.996,09	232.150,00	-11.500,00	220.650,00	182.601,00	104,95	82,76
613400	Набавка материјала	39.250,09	85.000,00	23.700,00	108.700,00	73.670,98	187,70	67,77
613500	Издаци за услуге превоза и горива	10.496,36	15.650,00	7.880,00	23.530,00	17.031,43	162,26	72,38
613700	Издаци за текуће одржавање	25.185,34	95.477,00	-30.840,00	64.637,00	57.021,17	226,41	88,22
613800	Издаци за осиг., банк. услуге и услуге платног промета	25.110,32	27.300,00	11.000,00	38.300,00	32.596,60	129,81	85,11
613900	Уговорене услуге	2.046.975,25	1.853.141,00	1.078.440,00	2.931.581,00	2.791.377,93	136,37	95,22
616000	Камате и остале накнаде	395.245,48	533.036,00	49.000,00	582.036,00	456.414,80	115,48	78,42
616200	Издаци за иностране камате	40.001,15	43.299,00	3.900,00	47.199,00	38.011,45	95,03	80,53
616300	Камате на домаће позајмљивање	51.127,00	28.249,00	2.000,00	30.249,00	30.136,49	58,94	99,63
616400	Остале накнаде у вези с позајмљивањем	304.117,33	461.488,00	43.100,00	504.588,00	388.266,86	127,67	76,95
	Укупно текући издаци	7.114.525,60	7.963.623,10	850.736,04	8.814.359,14	8.150.308,50	114,56	92,47

Табела број 4. Буџет капиталних потреба у периоду од 2020. до 2022. године

Година	Планирани капитални буџет	Извршење капиталног буџета до 1. 1. 2022. г.	Извршење капиталног буџета у 2022. години	Извршено на дан 31. 12. 2022. године (3+4)	Неуtroшена планирана средстава на дан 31. 12. 2022. (2-5)	% извршења на дан 31. 12. 2022. (5/2 x 100)
1	2	3	4	5	6	7
2020.	179.739,70	145.869,75	25.000,00	170.869,75	8.869,95	95,07
2021.	599.000,00	48.856,86	49.725,00	98.581,86	500.418,14	16,46
2022.	383.840,30	0,00	13.497,68	13.497,68	370.342,62	3,52
Укупно	1.162.580,00	194.726,61	88.222,68	282.949,29	879.630,71	24,34

Табела број 5. Преглед планираних и наплаћених прихода у 2022. години

Р. бр.	ВРСТА ПРИХОДА		Остварење претходне године	Планирано у текућој години	Остварено у текућој години	% реализације у односу на претходну годину	% реализације у односу на план
0	1	2	3	4	5	6	7
1	711100	Порез на доходак	1.526.975,29	1.800.000,00	2.229.324,15	146,00	123,85
2	711200	Порез на добит предузећа	13.110.129,11	15.200.000,00	16.936.643,08	129,19	111,43
3	713100	Порез на плату	9.545.219,42	7.000.000,00	7.786.220,09	81,57	111,23
4	714100	Порез на имовину	1.508.771,73	1.900.000,00	1.821.513,80	120,73	95,87
5	715100	Порез на продају добара и услуга	26.328,06	0,00	11.192,00	42,51	-
6	715200	Порез на промет од игара на срећу (посебних услуга)	608.728,51	2.100.000,00	779.948,68	128,13	37,14
7	715300	Накн. за издавање одобрења за приређивање игара на срећу	1.004.900,00	1.000.000,00	1.223.200,00	121,72	122,32
8	721200	Остали приходи од имовине	511.503,63	350.000,00	322.992,42	63,15	92,28
9	722100	Административне таксе	366.132,34	300.000,00	388.582,43	106,13	129,53
10	722300	Комуналне таксе	395.845,64	355.000,00	392.331,22	99,11	110,52
11	722500	Посебне накнаде и таксе	209.401,48	213.000,00	223.145,33	106,56	104,76
12	722600	Приходи од пружања јавних услуга	80.621,95	0,00	61.990,89	76,89	-
13	722700	Непланиране уплате - приходи	1.630,00	0,00	1.820,00	111,66	-
14	723000	Новчане казне	272.457,17	135.000,00	221.983,40	81,47	164,43
УКУПНО :			29.168.644,33	30.353.000,00	32.400.887,49	111,08	106,75